

DR. S. L. MANSHOLT LAAN 12
WAGENINGEN
TEL. 08370-3041
GIRO 947476

INSTITUUT VOOR LANDBOUWBEDRIJFSGEBOUWEN

MEDEDELING No 5

BIBLIOTHEEK
INSTITUUT VOOR
BODEMVRUCHTBAARHEID
GRONINGEN

637.103
betreffende
doorloopmelkstallen

SEPARAAT
No. 18870

Geschiedde het melken in de weide aanvankelijk vrijwel uitsluitend aan een z.g. weide-installatie, de laatste jaren heeft ook de doorloopmelkwagen vrij veel ingang gevonden. Een van de belangrijkste voordelen van de doorloopmelkwagen is, dat men voor het vastzetten van de koeien geen tweede persoon behoeft en deze bij niet al te grote veestapels kan worden gemist. Voorts kan de melker voor het verrichten van de noodzakelijke handelingen op zijn plaats blijven zitten en komen de koeien naar de melker in plaats van omgekeerd. Bovendien zit men droog en is de mogelijkheid van verlichting aanwezig. Het gevolg van een en ander is, dat een belangrijk hogere prestatie kan worden bereikt. Melkt men aan de weide-installatie 12-14 koeien per uur, in de doorloopmelkwagen is dat 18-20. Men zal dus veelal met één melker minder kunnen volstaan.

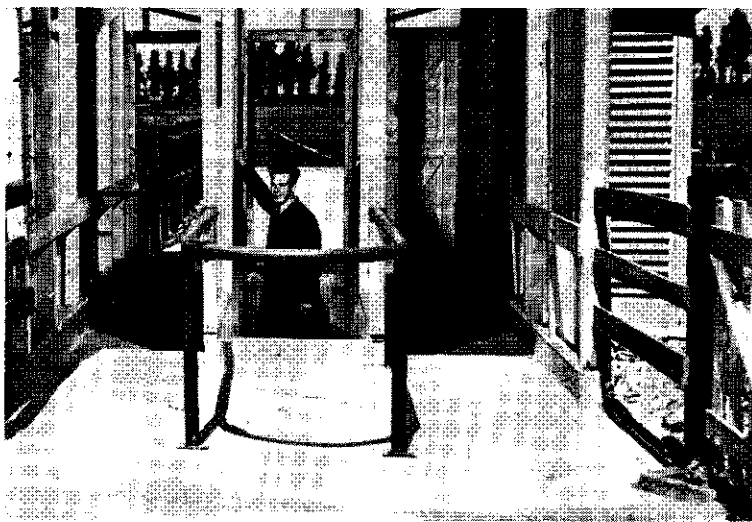
Op sommige bedrijven met de landerijen rondom de boerderij pleegt men de koeien voor het melken naar het erf te halen. Het melken geschiedt dan op een vaste melkplaat, in een zomermelkstal en ook wel in de winterstal. Uiteraard bereikt men in deze stallen niet de arbeidsbesparing zoals die bij een doorloopmelkwagen wordt verkregen. Vandaar dat men op enkele bedrijven wel tot het bouwen van een doorloopmelkstal is overgegaan (afb. 1).

Bovendien zijn er de laatste jaren, o.m. in het kader van het M.S.A.-project Stalverbetering, enige tientallen open of soms ook wel gesloten loopstallen tot stand gekomen. Een belangrijk voordeel van deze

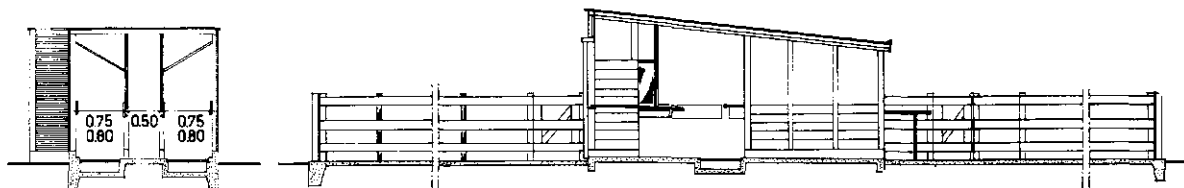
loopstallen is, dat het melken in een aparte stal kan geschieden en dat daarmee een beduidende arbeidsbesparing kan worden verkregen.

Beschikt men reeds over een doorloopmelkwagen, dan is de eenvoudigste en goedkoopste oplossing dat men deze gedurende de stalperiode op een betonnen vloer in de loopstal plaatst. Stelt men wat hogere eisen, dan komt men echter tot de bouw van een doorloopmelkstal.

De doorloopmelkstal kent verschillende afdelingen. Teneinde van een zich op een rustige

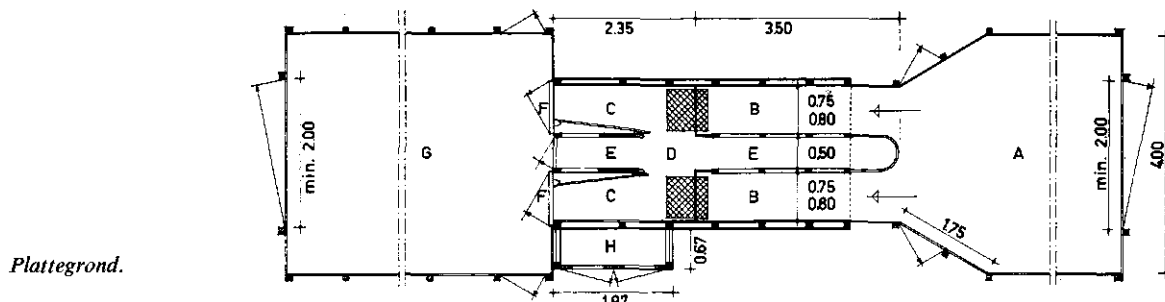

AFB. 1. Doorloopmelkstal met verdiepte ruimte voor de melker.

Dwars-doorsnede over de ruimte voor de melker.

Lengte-doorsnede over een koebox.

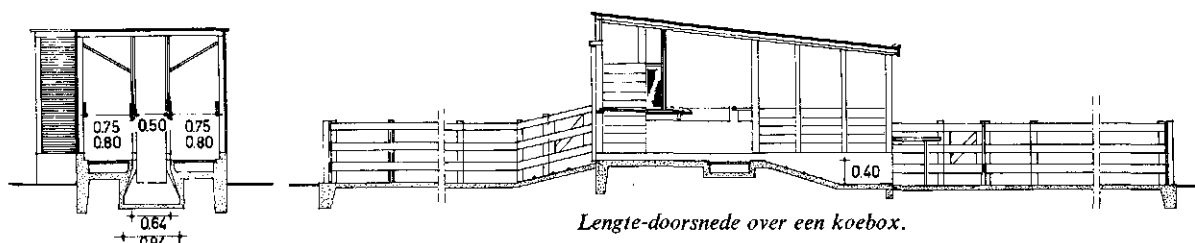

Plattegrond.

AFB. 2. Schema doorlopmelkstal met vlakke vloer.

wijze in de melkstal begeven van de koeien verzekerd te zijn, is een aparte verzamelruimte (A) noodzakelijk (afb. 2). De toegang tot deze verzamelruimte neme men minstens 2 m breed. Het benodigde oppervlak bedraagt – de zich in de boxen, de toelooptgangen en de trechter bevindende koeien buiten beschouwing gelaten – ca. 1,25 m² per koe. De toelooptgangetjes (B) moeten noodzakelijk worden geacht; zij bevorderen het zich op regelmatige wijze in de stal begeven. De breedte neme men niet groter dan 0,75 à 0,80 m. Men geve er voorts vooral geen trechtersvorm aan. De lengte komt overeen met die van ca. twee koeien, dus 3,50 m. Maakt men de toelooptgangen slechts ter lengte van één koe, dan ontstaat daar gedrang indien zich een koe in de stal begeeft. De toelooptgangetjes kunnen aan de zijde van de melkstal worden afgesloten met een stang. Tussen de toelooptgangen bevindt zich een ruimte (E), waarin melkbussen kunnen worden geplaatst.

De eigenlijke melkstal bestaat uit twee boxen (C) voor de koeien met daartussen een ruimte voor de melker (D). In de praktijk wordt deze ruimte voor de melker niet zelden te breed genomen. Het gevolg daarvan is, dat de melker zich teveel moet verplaatsen. Bij een stal met de melker en de koeien op het-

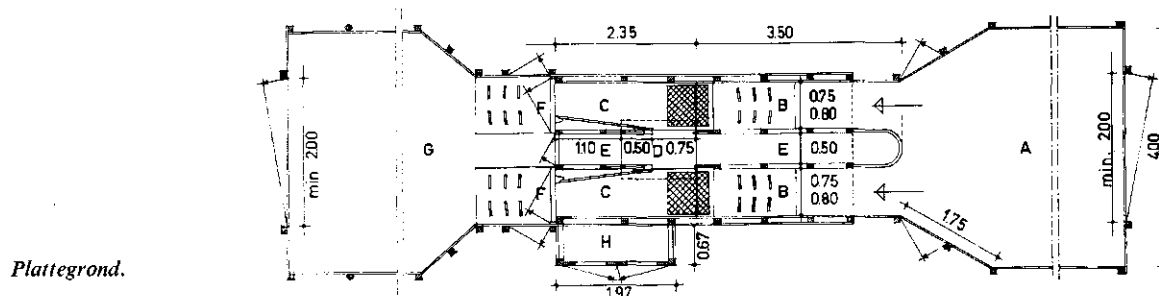

Dwars-doorsnede over de ruimte voor de melker.

Lengte-doorsnede over een koebox.

Lengte-doorsnede over de ruimte voor de melker.

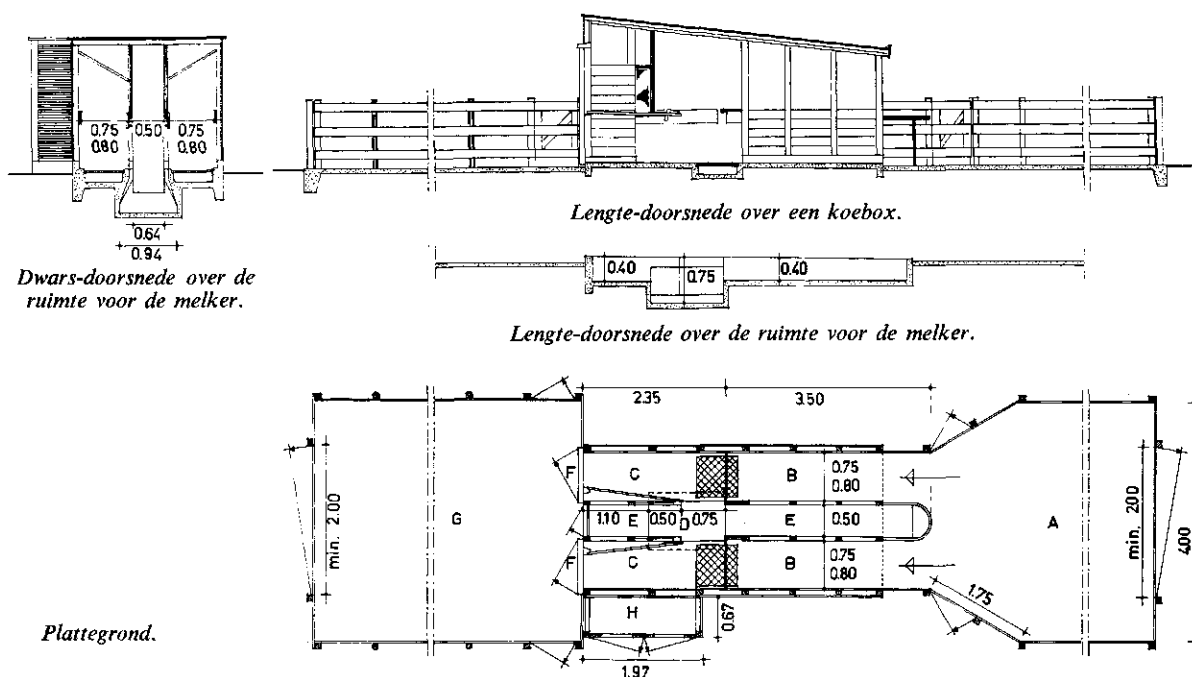
Plattegrond.

AFB. 3. Schema doorlopmelkstal met verhoogde stand voor de koeien en iets verdiepte ruimte voor de melker.

zelfde niveau moet hij eigenlijk op zijn stoeltje kunnen blijven zitten en daarop draaiende de verschillende handelingen kunnen verrichten (afb. 2). Dit impliceert dus ook, dat hij de deuren (F) van de koeboxen vanaf zijn zitplaats moet kunnen openen en sluiten. Een ruimte met een breedte van 0,50 m voor de melker moet bij dit type stal voldoende worden geacht. Men neme daarbij in aanmerking, dat hij in werkelijkheid over meer ruimte beschikt, omdat hij niet tussen de buiken, doch tussen de achtereinden van de koeien zit. Een putje met rooster achter de koe is wenselijk. Ook voor in de ruimte tussen de koeboxen (E) kan een aantal melkbussen worden gezet. Is het aantal melkbussen dusdanig groot, dat er twee naast elkaar moeten worden geplaatst, dan dient daar bij het bepalen van de afstand tussen de twee koeboxen rekening mee te worden gehouden. Een stal met de melker en de koeien op een verschillend niveau verdient dan echter aanbeveling.

In dat geval kan men de stand van de koe verhogen en de ruimte voor de melker verdiepen (afb. 3) of alleen een verdiepte ruimte voor de melker maken (afb. 4). Een stal waarbij de melker op het normale niveau staat en de koeien zich op een verhoogde stand bevinden, wordt veelal vrij duur (afb. 5). In deze typen stallen wordt dus staande gemolken.

Is een koe uitgemolken, dan wordt zij in de ruimte (G) gelaten. De ruimte (G) dient groter te zijn dan de verzamelruimte (A). Bij de getekende melkstallen horen en zien de nog niet gemolken koeien in de ruimte

AFB. 4. Doorlopmelkstal met verdiepte ruimte voor de melker.

(A) de reeds gemolken koeien in de ruimte (G). De koeien die minder gemakkelijk in de melkstal gaan, blijven tenslotte in (A) over. Zij willen zich dan bij die in (G) voegen. De weg daarheen leidt door de melkstal. Een opstelling waarbij de ruimte (A), de melkstal en de ruimte (G) in elkaars verlengde liggen, bevordert derhalve het gemakkelijk binnengaan van de dieren in de melkstal. Zou men de ruimte (G) naast de melkstal en de ruimte (A) projecteren, dan hebben de koeien niet in die mate de neiging zich in de melkstal te begeven. Zij worden dan naar een verkeerde richting afgeleid.

De breedte van de uitgang van de ruimte (G) dient weer minstens 2 m te zijn. Het versperren van de uitgang door een koe wordt daardoor voorkomen.

De ruimte voor de melker (D) heeft aan de zijde van (G) een deurtje. Het is verder wenselijk de ruimten (A) en (G) aan beide zijden te voorzien van een hekje. De melker kan zich dan gemakkelijk overal heen begeven waar dat noodzakelijk mocht zijn.

De ruimte (H) is bedoeld voor het plaatsen van de pomp en de motor en eventueel het opbergen van het melkgereedschap. Een afmeting als in de afbeeldingen aangegeven zal in de regel voldoende zijn.

AFB. 5. Doorlopmelk-
stal met verhoogde stand
voor de koeien.
De melker bevindt zich
op het normale niveau.

Het bestek van deze mededeling laat niet toe hier alle details te vermelden. Zij die over werktekeningen met details van de in afb. 2, 3 en 4 weergegeven typen melkstallen wensen te beschikken, kunnen deze echter tegen kostprijs bij het Instituut bekomen.

Wageningen, mei 1959